

1994, fra et stigningsniveau i 1. kvartal 1994 på 2,7% til et niveau i 3. kvartal 1996 på 3,8%. Denne stigning må dog vurderes at være meget moderat i betragtning af konjunkturopsvingets styrke, det bratte fald i ledigheden og den reelt fulde beskæftigelse blandt en række faggrupper.

Opsvinget er hidtil forløbet uden tegn på stærkt inflationært pres. Lønstigningerne har dog været lidt højere end i udlandet. Det er i den forbindelse vigtigt at bemærke, at lønstigningstakten i 1996 har været svagt aftagende, fra en lønstigningstakt i 2. kvartal 1996 på 4,1% til de 3,8% i 3. kvartal 1996.

Det er helt afgørende, at de kommende overenskomstforhandlinger ikke resulterer i lønstigninger, der ligger over stigningstakten i de lande, vi konkurrerer med.

3. Status for flaskehalsindsatsen

Arbejdsmarkedsreformen har givet et godt grundlag for en effektiv flaskehalsindsats. Regionaliseringen af arbejdsmarkedspolitikken har, sammen med muligheden for en større fleksibilitet i indsatsen, givet mulighed for initiativer, der har været tilpasset forholdene på de regionale arbejdsmarkeder. Overvågningen er styrket og indsatsmulighederne er blevet udvidet.

De regionale arbejdsmarkedsråd har i alle de 14 AF-regioner prioriteret en flaskehalsforebyggende indsats højt i de sidste par år. En fleksibel anvendelse af redskaberne i den arbejdsmarkedspolitiske indsats har medvirket til, at det er lykkedes at undgå udbredte mangelproblemer med deraf følgende tendenser til inflation og lønpres, uanset at ledigheden inden for bygge og anlæg og dele af industrien i flere AF-regioner er så langt nede, at det nærmer sig fuld beskæftigelse.

Der er iværksat flere administrative initiativer med det formål at forbedre flaskehalsindsatsen. Det drejer sig blandt andet om etablering af Arbejdsmarkedsstyrelsens flaskehalsberedskab med henblik på overvågning og opfølgning på konkrete meldinger om arbejdskraftmangel, effektivisering af den tværregionale formidling, et forbedret samarbejde mellem AF og de offentlige arbejdsgivere samt etablering af en forsøgsordning med automatisk afmelding fra AF, der kan give et mere reelt billede af rekrutteringsgrundlaget.

Med udgangspunkt i finanslovsaftalerne i 1995 og 1996 er der gennemført ændringer i arbejdsmarkedslovgivningen, som blandt andet

har haft det sigte at styrke mulighederne for at forebygge flaskehalsituationer.

I den aktive arbejdsmarkedspolitik er der indført en særlig ungdomsindsats og en generel fremrykning af aktiveringsindsatsen, der sigter mod en generel opkvalificering og hurtigere tilbagevenden af de ledige til arbejdsmarkedet. Der er ligeledes foretaget en række regeljusteringer, der styrker AF's mulighed for hurtigt at afgive tilbud med henvisning til arbejdsmarkedets behov.

På dagpengeområdet er der gennemført en stramning af rådighedsreglerne og et øget tilsyn. Ændringerne har haft til formål at sikre, at den ledige arbejdskraft løbende står parat til at matche efterspørgslen på arbejdskraft. Initiativerne omfatter blandt andet en præcisering af lediges pligt til at overtage formidlet arbejde, færre gyldige grunde til at afslå formidlet arbejde samt skærpede sanktioner ved afslag på formidlet arbejde eller deltagelse i aktiverings-tilbud.

Indenfor arbejdsmarkedsuddannelserne er der foretaget justeringer for at fremme fleksibiliteten i forhold til virksomhedernes uddannelsesbehov. Den øgede fleksibilitet vil vise sig i uddannelses-tilbud, i indhold og i afholdelsesformer. Der indføres frit optag, som giver større mulighed for at sammensætte et kursusudbud, der afspejler ønsker fra virksomhedernes side. De erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner (AMU, erhvervsskoler, VUC og daghøjskoler) har fået pligt til at samarbejde om blandt andet fælles information og uddannelsesvejledning. Skolesamarbejdet vil medføre, at der hurtigt og effektivt vil kunne iværksættes uddannelsesforløb i takt med virksomhedernes behov.

Uddannelsesorlovsordningen har generelt medvirket til at styrke arbejdsstyrkens kvalifikationer blandt såvel beskæftigede som ledige. Der er foretaget en række forskellige konjunkturtilpasninger af de samlede orlovsordninger – blandt andet i form af ændrede ydelsesniveauer og i form af justeringer i forhold til bestemte målgrupper. Tilpasningerne har bidraget til at sikre, at orlovsordningernes succes ikke har blokeret for det stigende arbejdskraftbehov på bestemte områder.

Elementer i den regionale flaskehalsindsats Arbejdsmarkedsreformen har som nævnt betydet, at flaskehalsindsatsen i stort omfang er regionalt funderet. Den regionale flaskehalsindsats er derfor forskelligt organiseret men kan generelt siges at bestå af to hovedelementer –